

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра екології та біотехнології

**НОРМУВАННЯ АНТРОПОГЕННОГО
НАВАНТАЖЕННЯ НА ПРИРОДНЕ
СЕРЕДОВИЩЕ**

Методичні вказівки
до виконання самостійних робіт
студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 101 «Екологія»

Біла Церква
2021

УДК: 502/504

Рекомендовано до друку
методичною
комісією Білоцерківського НАУ
(Протокол № 3 від 17.11.2021)

Укладачі: **Харчишин В.М.**, канд. с.-г. наук, доцент
Бітюцький В.С., д-р с.-г. наук, професор
Мельниченко О.М., д-р с.-г. наук, професор

Нормування антропогенного навантаження на природне середовище: Методичні вказівки до виконання самостійних робіт студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія» / В.М. Харчишин, В.С. Бітюцький, О.М. Мельниченко. Біла Церква, 2021. 15 с.

Рецензент: **О.І. Ропутній**, д-р с.-г. наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Білоцерківського НАУ

ВСТУП

Відповідно до природоохоронного законодавства України нормування антропогенного навантаження на природне середовище виконується з метою встановлення гранично допустимих норм антропогенних впливів, які гарантують екологічну безпеку населення, збереження генофонду, забезпечують раціональне використання і відтворення природних ресурсів в умовах постійного розвитку господарської діяльності. При цьому під впливом розуміють антропогенну діяльність, пов'язану з реалізацією економічних, рекреаційних, культурних інтересів і таку антропогенну діяльність, яка вносить фізичні, хімічні та біологічні зміни в природне середовище.

Найпоширенішим видом негативного впливу є забруднення, яке наносить шкоду життю і здоров'ю людини, рослинному і тваринному світу та екосистемам. Очевидно, що вплив людини на довкілля ширший від забруднення: це використання природних ресурсів, знищення екосистем та порушення стандартів на якість продукції в результаті перевищення навантажень на навколишнє природне середовище.

Отже, *основним об'єктом* нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище є рівні концентрацій забруднюючих речовин у довкілля, рівні акустичного, електромагнітного, радіаційного та іншого шкідливого впливу на навколишнє природне середовище, рівні вмісту шкідливих речовин у продуктах харчування; рівні викидів та скидів у навколишнє середовище забруднювальних хімічних речовин; рівні шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення існуючої в Україні нормативної бази, що регулює природокористування та антропогенне навантаження на природні компоненти.

Мета дисципліни – ознайомити майбутніх бакалаврів-екологів з основними теоретичними положеннями, нормативними документами,

правилами і методиками щодо нормування антропогенного навантаження на природне середовище.

Завдання дисципліни: сформувати у студентів знання про діяльність з керування довкіллям, спрямовану на збереження і поліпшення якості навколишнього середовища та охорони здоров'я людини від негативного впливу забруднення; розвинути уміння і практичні навички щодо встановлення гранично допустимих норм антропогенних впливів на природне середовище, які гарантують екологічну безпеку населення, збереження генофонду, забезпечують раціональне використання і відтворення природних ресурсів в умовах постійного розвитку господарської діяльності у різних сферах.

Самостійна робота передбачає написання есе та виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Інформаційними джерелами є наведений перелік рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Організація та зміст самостійних занять студентів.....	5
1.1. Есе.....	5
1.2. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни “Нормування антропогенного навантаження на природне середовище”..	7
Зразок титульної сторінки.....	9
Рекомендована література.....	12

Навчально-методичне видання

**НОРМУВАННЯ АНТРОПОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА
ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ**

Методичні вказівки до виконання самостійних робіт
студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 101 "Екологія"

Харчишин Віктор Миколайович
Бітюцький Володимир Семенович
Мельниченко Олександр Миколайович